

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak dan opoldan.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje mesečno 2 K, za Nemčijo 2:25 K, za Ameriko 2:75 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inzerati. Tristopna pelit-vrstica 26 vin. za enkrat, 12 vin. za dvakrat; večkrat po dogovoru.

25. številka.

V Ljubljani, v četrtek, dne 18. aprila 1907.

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana, Frančiškanske ulice številka 8/1.

Narodna avtonomija in liberalna kandidatura.

Narodna avtonomija je za slovenski narod glavni pogoj, če si hoče rešiti svoj obstanek preko silovitih narodnostnih bojev. Tega mnenja je z nami internacionalnimi socialnimi demokrati vred menda tudi naš najzagriženejši narodnjaški nasprotnik. Socialna demokracija ima v svojem programu narodno avtonomijo in bo zastavila vse svoje moči, da pospeši rešitev narodnostnih homatij v tem zmislu, in sicer že zaradi tega, da odstrani s tem vse tiste ovire, ki jih stavijo gospodujoči narodi v Avstriji raznim kulturnim in socialnim zahtevam. Ako si torej Ljubljana izvoli socialno-demokratskega poslanca, bo pokazala s tem polno razumevanje za to, česa je slovenskemu narodu predvsem treba, obenem pa tudi svojo politično zrelost, ker bo poverila boj za našo narodno eksistenco poslancu, ki bo ne le hotel, ampak tudi mogel boriti se uspešno za narodno avtonomijo. Nobena druga stranka ne bo prišla v bodoči državni zbor tako enotna, tako zrela, tako svesta si, kaj hoče, kakor stranka socialno-demokratska. In če že kdo poklada glavno važnost na rešitev narodnega vprašanja, ne more najti v nobeni drugi stranki večjih garancij, da se bo potezala za pravično rešitev tega vprašanja. Socialno-demokratska stranka bo v svoji državnozborni delegaciji združevala zastopnike vseh avstrijskih narodnosti, in vsi ti so edini v tem, kako se ima narodnostno vprašanje rešiti. Tu ni razločka med Nemci, Poljaki, Čehi, Slovenci, Italijani in Rusini, nobena narodnost ne zahteva privilegijev in predpravil za se, tu ni gospodujočih in ne zatiranih narodnosti. In drugod? Pri drugih narodih, pri nacionalističnih strankah? Eni se proglašajo za «herrenvolk», drugi za helote (hlapce), eni sanjarijo o svojem nekdanjem kraljevstvu, drugi trkajo na sedanje svoje posestno stanje. Vsi skup bi pa najraje požrli drug drugega. In to imenujejo «svet boj za narodne pravice» ter se sklicujejo pri tej svoji požrešni politiki na pravico etike, morale in kdové na kaj še: Še vera mora biti včasih dobra za to. —

Tudi liberalni kandidat g. Hribar je menda za narodno avtonomijo. Pravimo to pogojno, ker kdo ve, če ni iztuhtal kakega slovenskega državnega prava, v imenu katerega bi reklamiral za slovenski narod vse one dežele, koder so nekdanj bivali Slovenci. Ali pa, če se ne ogreva morda za hrvaško državno pravo bolj nego za slovensko narodno avtonomijo?

Pa recimo, da je brezpogojno za avtonomijo in da ima namen in resno voljo, boriti se zanjo z vsemi silami in z vsem uplivom svoje osebnosti. Vpliv osebnosti Hribarjeve? Tu smo pri odločilni točki. Kje in kako pa hoče on uveljaviti svojo osebnost? Na to naj nam odgovori jasno on ali pa oni volilci, ki se toliko zanj ogrevajo in si toliko obetajo od njegovega osebnega upliva. Mi, socialni demokrati, dobro vemo, in smo prej povedali, kje bi se potezal naš poslanec za slovensko

narodno avtonomijo in smo dokazali, da je z vso gotovostjo pričakovati, da njegovo prizadevanje ne bi bilo brez uspeha. A Hribar? Kako je omahoval in dvomil v svojem kandidatnem govoru na zadnjem shodu v Mestnem domu! Ponujal se je Suštersičevemu klubu, obetal si, da morda slovenski narod vendar pošlje še kakega liberalnega poslanca razen njega, in če bi ga že vse te nade pustile na cedilu, bi se zatekel k našim slovanskim bratom, pri katerih bi našel več opore in pomoči nego drugod. Glede prve eventualnosti mu je dr. Suštersič v nedeljo v «Unionu» odgovoril tako nežno, da ima Hribar, če je količkaj občutljiv, zadosti in se Suštersiču ne bo več ponujal. Druga eventualnost je precej problematične vrednosti. Prvič dvomimo, in to precej upravičeno, da bi res kak liberalec bil izvoljen na Slovenskem, in drugič, kaj bi pa zmogli tisti trije ali štirje možiceljni med 500 poslanci? Nihče se ne bo zmenil zanje, nihče ne iskal njihovega zavezništva, še veliko bolj žalostno ulogo bi igrali, nego so jo oni štirje liberalni poslanci v prejšnjem parlamentu.

Ostanejo torej slovanski bratje. Kateri so to? Čehi, Poljaki, Rusini. Znano je, da v politiki ni mesta za sentimentalnost, da velja tu le pravilo o skupnosti interesov in pa še kvečjemu do ut des (dam ti, da i ti meni kaj daš!) Mej vsemi prej omenjenimi narodi so Čehi najbolj na glasu zaradi svojega slovanstva, slovanske vzajemnosti i. t. d., Poljaki mnogo manj, Rusini pa čisto nič. Nismo še pozabili izreke poljskega poslanca v državnem zboru: «Der Slavismus ist uns keine Pfeife Tabak wert» in najnovejši poskusi Rusinov, da bi si pridobili v Nemcih zaveznike v prihodnjem državnem zboru, kažejo na vse drugo, kakor na kak čut slovanske vzajemnosti pri Rusinih. O vzrokih tega pomanjkanja slovanskega čuta nimamo namena danes razpravljati. Faktum je, da ga ni, da ga še dolgo ne bo, in da je to zakrivilo naše slovanstvo. Paradokson, kakršnih je obilo med nami!

Čehi in Poljaki so historični narodi s precej slavno zgodovino. Historizem jim meša glave in kali razum za sedanje potrebe. Hradčani in Wawel, v njem češki, odn. poljski kralj, svetovaclavska krona in «Poljska od morza do morza», to so gesla, za katerimi gre slepo večina češkega in poljskega narod.

Obnoviti historično-politične oblike, to so si stavili za glavno nalogo njih zastopniki v bivšem državnem zboru, in si jih bodo brez dvoma tudi njih bodoči državnozborni poslanci.

Narodna avtonomija jim je zoprna in jih ne bo za njo pridobil Hribar, in naj se Čehom še tako laska in naj se poljsko še tako dobro nauči. «Milý pane, to nemužeme» in «to nie jest dla nas ani zdrowo ani hawrovo» mu bo zazvenelo v odgovor.

In Rusini? Ti so sicer za narodno avtonomijo, ker bi le tako zastavili jez poljskemu nasilju, toda ti si bodo, kakor smo že omenili, iskali zaveznikov drugod, kamor Hribar ne more.

Ironija usode! Veliki Slovan ne bi našel podpore za rešitev eksistenčnega vprašanja našega naroda tam, kjer bi ga iskal! Kadar gre za svojo korist, z bogom, slovanska vzajemnost! Ta je le za bankete in sokolske zlete! Tam je je dosti napredaj in poceni. — Vsak volilec si naj torej

resno zastavi vprašanje in si naj odgovori nanj po zrelem in treznem uvaževanju: Kdo se bo mogel za obstanek našega naroda boriti v prihodnjem državnem zboru uspešneje — Hribar ali Kristan?

Poglavja o politiki.

Z lepimi besedami prihajajo državnozborni kandidati pred ljudstvo, pa ga opajajo s frazami, z gesli, z obljubami, da bi odvrnili njegove misli od stvarnosti in mu napolnili glavo z dimom. Kdor jih posluša, bi menil, da se gre v državnem zboru za samo poezijo, za simbole, skratka za reči, ki so neskončno zvišene nad vsakdanjim življenjem in jim moramo slepo verjeti, ker jih ravno tako ne moremo razumeti, kakor skrivnosti apokalipse. Pride kandidat, pa pravi: «Slovenec sem. In še več: Slovan sem», ta beseda pa naj hipnotizira volilce, da bi takoj pozabili na vsakdanje križe in težave in v sladkih sanjah mislili, da jim pričara povdarjanje Slovanstva raj na zemljo. Pride drugi in govori o sveti veri in o nebesih, ljudjem pa naj hipoma izgine izpred oči ta solzna dolina, v kateri se mučijo.

Vse to je samo slepilo, zakaj politika je trda reč, ki posega z obema rokama v globočine našega vsakdanjega življenja. Breme, ki jih nosimo, nam nalagajo v državnem zboru; zakone, ki jih moramo slušati, paragrafe, s katerimi nas drže kakor s kleščami, nam določajo v državnem zboru. Poezije je pa tam preklicano malo in bliščeče pene, ki nam sedaj plavajo pred očmi, se razblinejo, čim se snide gospoda v lepi palači na Franzensringu.

Vsa politika se tiče ljudskega žepa in ves njen namen je v razredni državi, izvleči čim več iz suhega ljudskega mošnjčka v prid polnim denarnim vrečam. Vse povdarjanje Slovanstva in Slovanstva ne pomaga delavnemu ljudstvu do boljšega kruha in ga ne obvaruje izkoriščanja.

Kdor se hoče obvarovati sugestije, s katero se mu približujejo privilegirani kandidati, naj se le spomni, da je prva naloga državnega zbora določitev proračuna. Tedaj naj si ogleda naš obligatni proračun. Avstrija ima v tekočem letu 1891 milijonov kron dohodkov in enako izdatkov. Ako se odbije od dohodkov stroške za njih pridobivanje na upravo, se številke izpremenijo, pa dobimo čiste dohodke. Na ta način nam prikazuje proračun države sledečo sliko:

iz	kosmati dohodki	stroški	čisti dohodki
direktnih davkov	312	8	304
indirektnih davkov	773	151	622
kolkov, taks, pristojbin	163	5	158
drugih finan. dohodkov	40	25	15
pošte in brzojava	159	144	158
železnice	335	304	31
gozdov, posesti rudnikov	33	30	3
skupaj milijonov kron	1815	667	1148

Splošni stroški finančne in blagajniške uprave znašajo 77 milijonov kron; ako se odšteje še te, ostane 1071 milijonov čistih dohodkov.

Več kakor tisoč milijonov kron izvleče torej sedanja država na leto iz žepa svojih prebivalcev in državni zbor ima določiti, kako se porabi to svoto. Spričo takih števil mora obmolkniti vsaka fraza in jasno mora biti vsakomur, da je politika

Sodrugji in somišljeniki, spominjajte se volilnega sklada!

v prvi vrsti denar. Pri volitvah za državni zbor se torej ne gre zato, da hodi poslanec ob Veliki noči k spovedi ali pa da se nauči poljščine, temveč za vprašanje, komu bode pomagal nalagati bremena, komu v prid bode določal državne dohodke. Sedanja Avstrija plačuje na leto okroglih 270 milijonov kron za skupne stroške monarhije. 96 odstotkov teh stroškov požre militarizem; izdatke zanj poveča pa še svota 69 milijonov za brambstvo, tako da porabi država 339 milijonov, skoraj tretjino vseh svojih dohodkov za militarizem. Od vsake krone davčnega denarja gre 30 vinarjev v njegovo žrelo; a ko je nastopil socialni demokrat na Hribarjevem shodu proti militarizmu, je odgovoril liberalni kandidat prezirljivo, da se ne bo nikoli potegoval za — utopije.

Seveda, dokler bodo odločevali v državnem zboru Hribarji in Šustersiči, je znižanje vojaških bremen utopija. Kaj pa bi rekli zgoraj, ako bi ugleden mož odrekel nekoliko tisoč kron svetlim sabljicam? Ali je za ljudstvo že militarizem najvažnejše gospodarsko vprašanje in v obstoječi družbi je vsako resno izboljšanje življenja v delavnih slojih nemogoče, ako se ne zmanjša ravno teh izdatkov, ki uničujejo nebotične in so zanje popolnoma neplodoviti. Vprašanje militarizma je gospodarsko tako važno, da bi moralo ljudstvo kratkomalo obrniti hrbet vsakemu kandidatu, ki ne poda jamstva, da nastopi z vso odločnostjo proti vojaškim zahtevam. Pri malih izdatkih se ne da prihraniti mnogo; pri militarizmu se lahko prihrani milione. Od naših poslancev moramo zahtevati, da napravijo iz Avstrije ljudsko državo, ne pa da varujejo militaristično državo. S svinčenimi krogli si ljudstvo ne more napolniti želodeca. Ako se bogatinom ne poznajo svote, ki jih požre leto za letom moloh, se proketo poznajo ljudstvu. Zato ne more biti demokratična politika drugačna, kakor protimilitaristična.

Z Goriškega.

Gorica, 18. aprila.

Zgodilo se je: Slovenski klerikalci in liberalci so se zedinili in imenovali skupnega kandidata v volilnem okraju Gorica mesto.

Gorica ima 5000 Slovencev in 19.000 Italijanov; zmaga je nemogoča. Toda narodni šovinisti so hoteli s tem škodovati socialnim demokratom. Uprizoriti hočejo nacionalno gonjo med prebivalci obeh narodnosti našega mesta, ker ti ljudje, posebno tu na periferiji Slovenije, žive le izrabljaje nizka čustva nacionalnega šovinizma. Vsaki dan se ti ljudje blatijo po shodih z živo besedo in po listih s pisano besedo z najostudnejšimi psovkami, z najpodlejšimi obrekovanji; a danes, pred volitvami si stiskajo roke. Tako so storili tudi italijanski šovinisti; zvezali so se in v Gorici nastopijo proti zedinjenim Slovincem meščanskih strank. V tem podlem boju eni kriče: Smrt Italijanom! Drugi spet: Morte ai sciavi!

Meščanske stranke obeh narodnosti se sklicujejo na narod, narod pa, narod, ki govori oba deželna jezika, narod, ki trpi pod kapitalističnim jarmom, narod, ki hrepeni po kulturi in po svobodi, je postavil lastnega kandidata v osebi sodruga Skabarja iz Trsta, ki je slučajno rojen Italijan in ker je ta volilni okraj v ogromni večini italijanski, je tako postopanje socialno-demokratične stranke popolnoma naravno.

Glasevali naj bi bili naši narodnjaki slovenski za socialnega demokrata; toda ne! To ne prinese dobička. S takim počenjanjem so povzročili, da so se tudi italijanski volilci, čeravno so med njimi različne struje »starih« in »mladih«, ki bi se lahko razdelile, združili. Združena italijanska reakcija, združena slovenska reakcija proti trpečemu narodu, proti socialnemu demokratu.

Živela taka internacionala, ki se pokaže v prvi luči kot protiljudska, protinarodna!

Oh, slovenski narodnjaki, zapišemo še to v arhiv vaših — kaj bi rekli? — političnih perfidij.

Politični odsevi.

Ogrska hegemonija na Balkanu. Poslednjo soboto je ogrski ministrski predsednik Weckerle, govoreč o balkanskem vprašanju namigaval o nekaki madjarski hegemoniji na Balkanu. Ideja ni nova. Deloma je bila uresničena v dobi kralja Matjaža Korvina; pokazala se je tudi v Košutovi koncepciji podonavske konfederacije, v ka-

teri naj bi Ogrska igrala vlogo balkanskega Pijemonta. Če pa je tudi izvedljiva, je drugo vprašanje. Res je, da se Madjari dobro spoznajo na politični register, toda sedaj vladajoča klika je tako prepojena plemenskega, šovinizma, da niti ogrske države ne more organizovati. — Weckerle se je v svojem govoru dotaknil važnega trgovsko-političnega vprašanja: trašnbalkanske železniške zveze, ki naj bi prerezala ves Balkan. Tozadevno obstajata dva načrta. Po bolgarskem načrtu naj bi železnica vodila od spodnjega Dunava v Solun; ta načrt simpatično sprejemata tudi Avstro-Ogrska in Turčija. Po srbskem načrtu bi vezala železnica spodnji Dunav z Barom ob Jadranskem morju; ta načrt podpirata zlasti črnogorska in italijanska vlada, dočim se mu Avstro-Ogrska na vso moč protivi. Z njim bi se namreč Srbiji tudi v prometnem oziru popolnoma emancipirala od naše države.

Ministrska kriza v Belgiji. V Belgiji vlada veliko ogorčenje nad razveljavljenjem zakona o rudniškem delu, nad katerim se je dosedanje ministrstvo izpodtaknilo. Dekret, ki umika dotični zakonski načrt, je datiran 11. aprila, torej dan poprej, preden je bil v parlamentu sprejet. Ustava se je očitno prelomila, kajti zloglasni dekret je bil nedvomno podpisan šele po sprejetju zakona. Toda ne glede na to, je nedopustno, da je vlada poldrugo leto vodila parlament za nos, ko mu je predložila zakonski načrt v razpravo. — Sodeč po splošnem razpoloženju, doneso nove volitve zmago sedanji opoziciji, ki je obstajala iz socialnih demokratov, liberalcev in levega klerikalnega krila. Kaj bo z novo večino, je težko prerokovati, kajti po svoji sestavi je tako neenolna, da se bode kakršnakoli vlada težko nanjo opirala.

Britanska kolonijalna konferenca. Izgledi britanske kolonijalne konference, četrte tekom dvajsetih let se ne morejo imenovati sijajni. Na eni strani je imperijalizem, kakor ga je oznanjal Chamberlain, precej upadel in javno mnenje se je, kakor so pokazale poslednje angleške volitve, nagnilo k mirovni ideji in k prostotrbzbi. Na drugi strani pa je med zastopniki na kolonijalni konferenci toliko nasprotujočih si interesov, da bo pozitiven uspeh konference prav neznamen. — Na konferenci je zastopana angleška država (s kronsko kolonijo Indijo) in pa vse kolonijalne države, ki so v svoji notranjosti popolnoma samostojne. Na dnevnem redu je predvsem ustanovitev državnega sveta (Imperial Council), ki naj bi bil vidni izraz državne enote in ki naj bi prevzel naloge sedanjega kolonijalnega urada. Nekateri državniki »z dežele« žele, da se prenese vsa angleška zunanja politika na državni svet, »ker ne marajo prenašati despotizma angl. parlamenta nad celo državo.« Kot druga točka stoji na dnevnem redu vsebritanska carinska zveza. Protekcionistična smer v Angliji se je uletela, dočim ima varstvena carina močno zaslabo v kolonijah. Toda interesi so ji precej v laseh in zato pozitivnega uspeha tudi tu ni pričakovati. Končno se bo razpravljalo o državni brambni zvezi. Toda zastopniki ne kažejo — nekoliko pod uplivom mirovnega gibanja — posebnega veselja, da bi prinašali visok davek v krvi in denarju.

Pozor, ljubljanski volilci!

Reklamacije državnozbornske volilne pravice so mogoče do **25. aprila**. Prepričajte se torej **pravočasno**, ali ste vpisani v volilni imenik. Ako mine 25. april ne da bili reklamirani, je pozneje vsako pritoževanje neplodno.

Da olajšamo volilecovo delo, je imenik izložen tudi v **upravnistvu „Rdečega Prapora“**, Frančiškanske ulice 8, I. nadstropje, in sicer vsak dan (tudi ob nedeljah) od 9. ure dopoldne do večera. Tam se da vsako potrebno pojasnilo; tudi formularje za reklamacije lahko dobite tam.

Pazite tudi, da niso v imeniku tudi **nevolilci**, mrličji, mladoletni, izseljenci i. t. d. Zakon, ki velja za nas, mora veljati tudi za nasprotnike.

Imenik je pomanjkljiv. Uzrokov ne maramo preiskavati. Ali treba je, da se odpravi pomanjkljivosti, kar pa je le mogoče, ako sedeljujejo vsi somišljeniki. Izvedeli smo, da izkušajo nasprotniki izreklamirati tudi nevolilce v imeniku. Pazite torej!

Prinesite seboj dokumente, ki dokažejo:

- Avstrijsko državljanstvo;
- dovršeno 24. leto;
- enoletno bivanje v Ljubljani.

Reklamacija brez dokazil je ničevna ter jo vlada takoj zavrne.

Reklamacija in dokazila (krstni list, domovinski list, delavska knjžica) so kolka prosti.

Naznanite upravnistvu tudi take volilce, ki niso sami opazili, da so izpuščeni.

Čas je kratek! Z volilci, ki niso vpisani, se ne more zmagati. Storite torej svojo dolžnost! Ako bodo vsi naši somišljeniki **pravilno** vpisani, je zmaga naša.

Volilno-okrajni odbor.

Domače stvari.

Občinske volitve v II. razredu. 1454 je volilcev v drugem razredu. V njem odločuje uradništvo, poleg katerega volijo posestni sloji. To je bila doslej vedno garda liberalne stranke. In od nje so dobili včeraj liberalni občinski kandidatje povprečno 495 glasov. Razvijali so intenzivno agitacijo; ker jih je bilo sram, povedati to javno, so pripovedovali volilecem potihem, da je nevarnost in tako spravili na volilce, kar so le mogli. Ne polnih 30 odstotkov vseh volilcev drugega razreda je glasovalo za liberalce. Porazdelili so se njih glasovi tako, da je dobil Hribar 466, dr. Tavčar 436, dr. Majaron 427 in Sajovic 410 glasov; socialno-demokratična kandidata sta dobila: dr. Dermota 96, Kristan 86 glasov. Naša stranka ni storila za agitacijo prav nič drugega, kakor da je nominirala kandidate in jih naznanila volilecem, in to se je zgodilo šele včeraj. Kajti hoteli smo konstatirati, da se je tudi v drugem razredu že nekaj izpremenilo. Po današnji volitvi nam bodo liberalci verjeli to, tudi če ne bodo priznali. Za državnozbornske volitve so sedaj liberalni glasovi precej seštetni in državnozbornski kandidat Hribar nima po dosedanjih rezultatih nič povoda za optimizem. Tako se ne pride v državni zbor ob času splošne in enake volilne pravice, kakor v občinski svet in na županski stol na podlagi volilnega privilegija. — Dne 14. maja bode odločeval — četrti razred. To se pravi: Boj bode takrat med socialno demokracijo in med klerikalno stranko. Tam je liberalizem popolnoma odveč; doseči ne bode mogel ničesar; kdor razume volilna znamenja, mu mora biti to po rezultatih občinskih volitev popolnoma jasno, še preden pristopi prvi razred na volišče. Dne 14. maja nima liberalizem drugega poklica, kakor eventualno delati napoto. Če gospod Hribar ne verjame, se bode pa prepričal.

Hribar in privatni uradniki. «Sl. Narod» je iztaknil zaprašeno novico, da je glasovala socialno-demokratična stranka v drž. zboru proti zakonu glede starostnega zavarovanja priv. uradnikov in je ves srečen objavil to senzacionalno odkritje. Se vjema! Socialna demokracija označuje sprejeti zakon kot krparijo in je glasovala proti njemu. Gmotno stanje zasebnega uradništva je tako slabo, da ne more prenašati cele polovične oz. tretjinske premije, ki mu jo novi zakon obeša na vrat. Socialno-demokratična stranka je že neštetokrat podarjala, da bo ena njenih glavnih skrbi v novem drž. zboru prememba ravnokar sprejetega zakona v tej smeri, da se odvzame ta težki križ privatnemu uradništvu iz ramen in se ga naloži kapitalistom, katerim itak privatni uradniki množe bogastvo črez vse mere. Drugačni so bili motivi za Hribarjevo sovražnost proti novemu zakonu, ki v najvišji kategoriji celo nič od delodajalcev ne zahteva. Hribarju se je smilil Hribar in njegovi kapitalistični tovariši, češ, da podjetnik pri svojih sijajnih dohodkih ne zmore delnega premijskega vplačevanja, ki mu ga zakon nalaga. Oprostiti je nameraval delodajalca tudi tega delnega bremena, ki je pri njega premoženjskih razmerah več kot neznamen, in zvaliti to kvoto na državno blagajno. Da pa to v praksi ne pomenja drugega kot zvalitev vseh bremen na delavne sloje, na odjemalce, smo vzdajnič jasno dokazali. Vse to ravnanje kakor tudi «Narodovo» opravičevanje jasno označuje kapitalistično lakotnost in zalaganost in privatni uradniki si bodo preklicano dobro vtisnili v spomin, čigav prijatelj kapitalist Hribar ni. 14. maja se bodo privatni uradniki srečali s Hribarjem.

Ljubljana se krasno razvija, pravi gospod Hribar. To opazi tujec, čim stopi v mesto. Dobro bi bilo, ako bi imeli na južnem kolodvoru pripravljenih nekoliko čolnov, da bi se prišlo čez trg pred postajo, ki je najbolj podoben močvirju. Tu bi bilo restavriranje bolj potrebno, nego na Gradu.

Vprašanje tržnice za Ljubljano je menda popolnoma zaspalo. Par dni dežuje in po trgu se valjajo poljski produkti po blatu, da preide človeku apetit.

Reakcija na delu — klerikalni denuncijantje. Sodruga Ropas je na shodu v Št. Ferjanu razlagal besede narodnega programa naše stranke, namreč I. točko, ki pravi: «Avstrija naj se preuredi v demokratično zvezno državo.» Dejal je, da je prijatelj ljudovlade in da je republika bolja nego monarhistična država. Ovadili so ga takoj pri državnem pravdnistvu, ki danes zasleduje in preiskuje, da bi obtožilo sodruga Ropasa veleizdaje. Tako hoče zmagati vlada pri nas v volitvah s sodnikikandidati proti sodr. Milostu. Ljudstvo je ogorčeno in gospodom ne pojde 14. maja slabše kot sploh mislijo.

«Naša zveza» zdravi bolešno kandidaturo Hribarjevo. «Naša zveza», društvo servilnih uradnikov, požira vse od kraja, kar ji potisnejo liberalci v usta. Vsa nesreča, ki jo je predsinočni občni zbor te Hribarjeve »zveze« učinil, obstaja v tem, da se je zavzela za Hribarjevo državnozbornsko kandidaturo. Hribarju te Hoffmanove kapljice, ki mu jih je »zveza« servirala, ne bodo prav nič škodovale, ker so prenedolžne, koristiti pa utegne to zavzemanje uradniku «Mestne hranilnice», Ant.

Trstenjaku, ki si je pridržal vse avtorske pravice; in če se to zgodi, je akcija «Nase zveze» v polni meri dosegla svoj namen. — Društveni predsednik Duffe je tarnal, da društvo ni našlo odmeva med slovenskim uradništvom. V svoji uljudnosti ne moremo zamolčati vzroka. Društvo se je rodilo na direktno ali indirektno povelje Hribarjevo, da bi varovalo onemogli liberalni stranki revmatični hrbet ob različnih volilnih viharjih. Uradništvo pa ima več političnega smisla, kot so mu ga liberalni mogotei pripisali in noče dajati sebe za tako dvomljivo politično vlogo na razpolago. Uradništvo ni hotelo obešati se na rep stranki, v kateri življenja pojema. Odklonilo je molče Hribarjevo komando, saj mora biti ena glavnih nalog politične organizacije uradništva, da prepodi servilizem, da izžene hlapčevskega duha, ki vlada po pisarnah in izven njih in ki duševno degradira uradnika. — Rojstvo «Nase zveze» in namen njenega življenja pa je s to glavno zahtevo navskriž; zato ni našla odmeva, zato ne bo našla odmeva . . .

«Edinosti» se meša, pa že nevarno. Čujte, usmiljeni ljudje, kaj je zapisala v ponedeljek: «Kristan umakne kandidaturo». Iz Ljubljane se nam poroča, da bo socialno-demokratski kandidat za državnozbornski mandat mesta ljubljanskega, gosp. Ebin Kristan, umaknil svojo kandidaturo, ker v sedanjih razmerah ni upanja na pozitiven uspeh. Je-li se socialna demokracija sploh državnozbornske volitve ne udeleži ali pa morebiti sklene kompromis s kako drugo stranko, o tem pa se danes ne ve nič gotovega. Kdaj pa vé «Edinost» sploh kaj gotovega? Sedaj vsaj vidimo, da se temu otroškemu listu lahko obesi prav vse. Če bi vedela, kakšen je vir te notice, bi bilo morda celo «Edinosti» sram. Svojemu poročevalcu naj se pa lepo zahvali za najnovejšo blamažo. Ker pa, kakor znano, zelo težko kapira, ji moramo vendar povedati, odkod prihaja njena senzacija. Vsak otrok vé, da je v Ljubljani za državni zbor socialno-demokratska kandidatura najresnejša. Klerikalci niso tukaj dovolj močni, liberalci pa igrajo va banque s Hribarjevimi imenoma. Da bi pa naredili sami sebi malo korajže, tekajo junaki à la Turk, Predovič i. t. d. okrog pa pripovedujejo svoje sanje o liberalni moči ljudem. Te pravljice sliši seveda več socialistov kot liberalcev, ker je pač več rdečkarjev v Ljubljani. Prijatelj, ki jo je tudi slišal, pa sreča Kristana na ulici in mu pravi smeje: «No, veš koliko glasov dobiš 14. maja.» — Kristan? Prijatelj: 400. — Kristan: Dobri bodo. — Prijatelj: Hribar jih ima pa 3000. — Kristan: Buh mu ih žegnaj. — Prijatelj: Ja, Turk je povedal. — Kristan: Ja, Turk!! (Napravi žalosten obraz.) Nič drugače ni, hitro preključimo kandidaturo. Kar plakate naroči! — — Slučajno sliši to poročevalec «Edinosti». «Sveti križ božji, taka senzacionalna vest!» Ustraši se, da bi bili plakati tiskani prej nego jo prinese njegovo glasilo, zbežlja tiho na pošto in v ponedeljek — je «Edinost» za eno blamažo bogatejša.

Jedilni listek opic. Za cesarski zverinjak v Schönbrunnu pri Dunaju so naročili pred kratkim dve opici z otoka Sumatre. Na potu sta živali nekoliko oboleli, zato ju je takoj po prihodu dobil v ozdravljenje profesor Kechner iz državnega živino-zdravniškega zavoda. Sedaj sta opici že zdravi, toda ne še popolnoma, ravna ju torej z njima kakor z okrevanci. Da si ne pokazita želodec z evropsko hrano, jim je prepisal profesor dieto, katere se morata točno držati. Sluga jima nosi vsak dan v železni kurnik posebno hrano, in sicer zjutraj ob poldnevih kakao z mlekom in suhár (cvibak). Ob četrtni dve popoldne, govejo juho, goveje meso, zelenjavo, kašo s sirupom, vkuhanu sadje in vino. Ob petih popoldne belo kavo s suharjem, fige, datelne, rozine, mandelne i. t. d. — Ni to satira, temveč resnica, gola in suha resnica kakor so suha rebra tisočev stradajočih delavcev.

Dopisi.

Ljutomer na Murškem polju: V nedeljo, 14. t. m., je sklicala «Narodna stranka» shod volilcev v Ljutomer, da bi nominirala svojega kandidata za 24. štaj. volilni okraj. Zbralo se je natanko šteto 82 oseb, med njimi nad 20 nevolilcev iz Ljutomera. Vkljub temu slabemu obisku je bil shod velike politične važnosti, ker se je narodna stranka pokazala prvokrat v svoji pravi podobi; tudi se je pojavil že sad našega prvega soc.-demokratskega shoda. Ko se je namreč glasovalo o kandidaturi gospoda J. Kurse, bi bila njegova kandidatura gotovo odklonjena, če bi ne bili glasovali zanj vsi ljutomerski nevolilci in mladoletniki. Nasi pristasi so mirno ostali na svojih sedežih, ker nam je vseeno, če je tudi sto kandidatov. S tem bi bil shod končan, če bi se ne bil vzdignil naš kandidat sodrug Viktor Kukovec ter od navzočega zastopnika Narodne stranke, g. V. Špindlerja, odločno zahteval odgovora na dvoje vprašanj. Prvo: kako misli, Narodna stranka uresničiti glavno točko svojega programa, narodno avtonomijo? In zgodilo se je, da je g. Špindler moral blagoslovljati, kjer bi bil najrajše proklinjal. Politični kameleon dr. Grossman ga je namreč s svojo otročjo nerodnostjo prisilil, da je prečital ves narodnostni program soc. demokracije, ki je na vse navzoče naredil največji vtisk. Sicer pa je g. Špindler pri-

znal, da narodna stranka ne more nikoli uresničiti sama narodne avtonomije; pozabil je samo povedati s čegavo pomočjo hoče izvesti to svojo terjatev. Kar pa nismo slišali od g. Špindlerja, čuli smo od velikega realnega politika dr. Grossmana, ki je «urbi et orbi» naznanil, da bo «Narodni stranki» pomagal uresničiti avtonomijo — profesor Chiari.

To profundno oslarijo pa je še prekosil gospod nadučitelj Schneider, ki je predlagal, naj poslanci — z ozirom na to, ker bode zbornica po večini agrarna — prosijo cesarja (!), da skliče državno zbornico samo po zimi, in to raditega, da eventualnemu poslancu g. Mursi ne bode treba poleti zanemarjati svojega posestva!! Prosim, to niso izbruhi politične blaznosti (paranoia politica), ampak resni predlogi in nazori veljavnih mož «Narodne stranke»!

Nadalje jo konstatiral sodr. Viktor Kukovec, da nima 74% slovenskih zemljišnih posestnikov niti 10 oralov in nad 60% niti 4 orale zemlje, da torej kmetje, o katerih se izključno govori na vseh shodih — tudi na shodih «Kmečke zveze» — ne tvorijo niti 1/4 slovenskega poljedelskega prebivalstva. Sodrug Kukovec vpraša g. Špindlerja, kako misli «Narodna stranka» na podlagi svojega agrarnega programa pomagati tem revežem, ki tvorijo 3/4 našega ljudstva in ki niso družega, nego slabo plačani težaki na kupici lastne zemlje. Kaj je odgovoril g. Špindler na to vprašanje? — Da ni prišel v Ljutomer govorit o gospodarskem programu «Narodne stranke»!

S tem odgovorom je g. Špindler navzočim želarjem in viničarjem precej odprl oči; toda še bolj je to storil g. Jožko Rajh ml., veleposestnik in glavni zaupnik «Narodne stranke» za ljutomerski okraj. Razkoračil se je gospod, začel tolči po svojih veleposestniških in sokolskih prsih in izustil je besede, ki so kakor blisk v temni noči razodele velikoposestniški, ljudstvu sovražni značaj «Narodne stranke». G. Rajh je protestiral proti sodr. Kukovcu, češ, da on odnosa njegova stranka hoče kmete potisniti popolnoma v kot — kar seveda niti sodrugu Kukovcu niti naši stranki ne pride na um — in potem je rekel dobesedno: «Mi kmetje smo steber države! Mali posestniki, želarji in viničarji, pa so sami krivi, da so siromaki, zakaj ne gospodarijo boljše. Želarji ali sploh poljedelski siromaki so samo taki ljudje, ki so vsled slabega gospodarstva in zapravljenosti prišli na nič.» Potem je začel g. Rajh razkapati ves gnoj, katerega je lakaj fevdalnega veleposestva in oče programa naše dične «Kmečke zveze», zloglasni «Reichsritter» von Hohenblum, nakopičil v predalih «Gospodarskega Glasnika», proti socialni demokraciji.

Pri vseh razsodnih zborovalcih so besede zbenelega veleposestnika vzbudile ogorčenost in gnjev. Vašemu kandidatu je rekel mož, ki je bil pred štirimi tedni voljen za zaupnika «Narodne stranke» za eno tukajšnjih občin: «Prav je tako! Tedaj smo se spoznali; mojega glasu in stotero drugih poljedelskih «zapravljivcev» gospodje veleposestniki od narodne stranke ne bodo dobili!»

Da ne bode mogla stranka liberalnega slovenskega štaj. veleposestva, takoimenovana «Narodna stranka», se izgovarjati, da mnenje g. Rajha ml. ni merodajno za stranko, je sodr. Kukovec takoj zahteval od g. Špindlerja, naj izreče nedvoumno, ali se on kot zastopnik «Narodne stranke» strinja z besedami g. Rajha ali ne? In konstatirati moramo tukaj enkrat za vselej: Gospod Špindler niti z eno besedo ni desavuiral govora g. Rajha.

Dobro je tako! Sedaj se poznamo. «Narodna stranka» pa si naj zapomni: Dne 14. aprila t. l. začela si je sama kopati svoj rani grob in prvi prijel je za lopato gospod Jožko Rajh ml.

Delavci iz Trsta in okolice!

Prihitite v velikem številu na
volilni shod
ki bode
v soboto, dne 20. aprila t. l.
ob 8. uri zvečer

V veliki dvorani delavskega doma

ulica Boschetto št. 5, II. nadstropje.

Govoril bode sodr. Iv. Regent o dnevnem redu:

Tržaški Slovenci in državnozbornske volitve.

==== Nihče naj ne manjka! ====

Socialni pregled.

Sprevodniško osobje južne železnice v Ljubljani ima dne 18. aprila ob 2. uri popoldne važno posvetovanje «pri Štajercu» na Resljevi cesti. Naj pridejo vsi, ki so prošli.

Solidarnost uradništva in delavstva. Francoska vlada nastopa proti organiziranju uradništva in že obstoječe organizacije razpušča. Organizirano delavstvo se je postavilo za uradništvo in izdalo odločen protest proti vsakršnemu vladnemu nasilju. Interesi delavcev in uradnikov so skupni, gospod državnozbornski kandidat, ne pa delavcev in kapitalistov!

Pozor, delavci s kamnom! V kantonih Tičin in Uri v Švici so delavci s kamnom že 5 mesecev v meznem gibanju. Tovariši torej tam ne iščejo dela.

Shodi.

Shodi v Borovnici in v Preserjih. Dne 14. t. m. ob 11. uri dopoldne se je vršil v Borovnici v gostilni Petričevi in pod predsedstvom sodr. Kesslerja jako dobro obiskan shod, na katerem je poročal o državnozbornskih volitvah kandidat sodruz Kopač. — Popoldne ob treh pa se je vršil volilni shod v Preserjih v restavraciji pri postaji pod predsedstvom sodr. Puca. Udeležilo se je shoda nad sto ljudi; med referatom Kopačevim je začel razgrajati mežnar z Gore, pa je bil od sodrugov takoj postavljen na hladen zrak; nato je hotel kaplanov voznik, Franc Suhadolnikov, z zvoncem delati obstrukcijo, pa ga je doletela mežnarjeva usoda. Kandidatura Kopačeva je bila na obeh shodih enoglasno sprejeta.

Najnovejše vesti.

Dunaj, 17. aprila. Ob 1. popoldne se je od peljal cesar z velikim spremstvom ob trajnih ovacijah ljudstva k polaganju zaključnega kamna vltavskega mostu. Na županov govor je cesar odgovoril češko, naj bi pomenila ta važna stavba začetek lepega razvoja Praga. Cerkvene ceremonije je opravil kardinal Skrbensky. Prvi je udaril cesar z zlatim kladičkom na kamen. Potem se je odpeljal cesar v umetniško akademijo, pohvalil nje uredbe, ogledal je moderno galerijo in je grofu Harrachu izrekel upanje, da zedini oba naroda umetniška nadarjenost obeh v mirno tekmovanje. Nagovoril je slikarja Bukovca, kiparja Vyselbeka in profesorja Beniška. Ob 4. popoldan se je vrnil na Hradčane.

Dunaj, 17. aprila. «Neues Wr. Journal» piše, da ima Italija pravico, iskati prijateljstva tudi izven trozveze, kar je priznal tudi Bulord. Kralj Edvard namerava napraviti črto v nemško politiko; italijansko-francosko-španska zveza je dosti močna, da spravi Nemčijo v tisto «splendit isolation» (slavno osamljenost), katere se je Anglija rešila. «Vaterland» misli, da napravi Edvard Italiji kak kolonialni predlog.

Prag, 17. aprila. Beck je imel konferenco s Pacakom in Pradejom. Pozneje je sprejel drja. Eppingerja in drja. Skarda.

Prag, 17. aprila. Minister Marchet je dejal glede razdelitve deželnega šolskega sveta, da se je obnesla. Glede kandidatov za profesorstva na srednjih šolah pravi, da mora zmanjkati mest.

Budimpešta, 17. aprila. V konferenci neodvisne stranke so se čule tožbe, da se je vlada pri uradniških imenovanjih premalo ozirala na pristaje te stranke. Naloga neodvisne stranke mora biti, da utrdi svoje stališče med uradništvom. Košut je odgovarjal, da je ogrska pravna država (govoril je pač ironično!) in da se uradniška imenovanja ne smejo vršiti iz političnega vidika.

Budimpešta, 18. aprila. Danes bo ministrska seja, kamor pride tudi Andrassy iz Benetk. Poročalo se bode o nagodbenem pogajanju. V javnost ne spravi vlada več poročil. Gospodarski odsek ne začne podrobne razprave avtonomnega colninskega tarifa sedaj, ampak jo preloži.

Budimpešta, 18. aprila. «Budapesti naplo» trdi, da ideja trgovskega ugovora ni Košutova, ampak je bivši trg. min. Vörös razvil ta načrt l. 1905.

Budimpešta, 17. aprila. Konflikt med neodvisno in ljudsko ima povod tudi v izidu volitev v okraju, kjer sta kandidirali obe, pa je zmagal neodvisni kandidat. Ljudska stranka dolži vlado terorizma.

Budimpešta, 17. aprila. Drž. zbor je začel s podrobno debato o zakonskem načrtu glede nedržavnih učiteljev. Molnar (ljudska stranka) in Vlad (Rumunec) sta stavila izpreminjevalna predloga glede naslova zakona. Apponyi je odgovarjaje Molnárju dejal, daje vlada sprejela v svoj program volilno reformo in ustavne garancije, vendar zahteva od stranke, kise je zavezala vladi, da jo podpira, večjega zaupanja. — Debata o zakonskem načrtu bo sklenjena bržčas začetkom prihodnega tedna, na kar bo zasedanje drž. zbora končano.

Brno, 17. aprila. Shod čeških tehnikov je po referatu prof. Kolouška sklenil resolucijo proti razdelitvi dež. stipendij, ki so se naklonile le klerikalnim dijakom. Priredi se veliko protestno manifestacijo vseh proti klerikalnim strank. Dva govornika sta pozivala na izstop iz cerkve in na agitacijo za napredne kandidate. Po shodu so

se vršile hrupne demonstracije pred stanovanjem klerikalnega posl. Koudele in klerikalnega lista «Hlas».

Krakov, 17. aprila. Od stranke stančikov se loči levo krilo, ki hoče ob volitvah sodelovati z demokrati in ustanoviti lastno stranko.

Lvov, 16. aprila. Shod maloruskih visokosolcev, ki se ga je udeležilo do 2000 oseb, je sklenil po nasvetu bivšega drž. poslanca Vassilka postaviti k maloruski obljubi tudi poljski prevod, kakor zahteva senat, vsled česar je mir zagotovljen.

Zemun, 17. aprila. Donava je poplavila daleč naokoli ozemlje.

Cetinje, 18. aprila. Kriza še ni rešena. Knez ima posvetovanje z obema strankami.

Berolin, 17. aprila. «Vossische Zeitung» naznanja, da je poročila bolgarska vlada pri avstrijski tvrdki Roth 40 milijonov nabojev za puške.

Berolin, 17. aprila. Proračunska komisija je sprejela proti glasovom socialnih demokratov in centruma svoto za ustanovitev samost. drž. kolonijalnega urada.

Berolin, 17. aprila. «Berliner Tagblatt» pravi, da so vedeli uradni krogi v Rimu že tri tedne pred sestankom v Rapollu, da se sestane Edvard z Viktorjem Emanuelom. V Berolinu se cenijo težki položaj Italije kot srednjemorske države, misli se pa, da se ne ponovi epizoda iz Algecirasa. Mogoče, da bode Italija posredovala med Anglijo in Nemčijo.

Berolin, 18. aprila. «Vossische Zeitung» pravi, da se brani državni kontrolor Schwanebach, predložiti proračunskemu odboru dume letne obračune.

Bruselj, 17. aprila. Položaj je jako resen. Nocoj se vrne kralj. Jutri imajo liberalci protesten shod. Vandervelde, ki je bil zaradi bolezni v Italiji, se je vrnil. Socialistična stranka ima jutri sejo.

Pariz, 17. aprila. Natararji so imeli snoči shod, na katerem so se izrekli za splošno stavko.

Rim, 17. aprila. «Popolo Romano» poroča, da hoče finančni minister Massimini odstopiti. Prazna mesta v ministrstvu se popolni, ko se povrne kralj: Massiminijev naslednik bode Lacava.

Ancona, 18. aprila. Včeraj je končala pred prizivnim sodiščem razprava proti brivcu Aroldo Gavianelli, v čegar prodajalni so našli bombe, ter proti sokrivcem Ettore Bernardeli, Ricardo Lopez, Vincenzio Deangelis. Kazen jim je znižana s treh let na tri mesece.

Gaeta, 18. aprila. Angleški poslanik Egerton je prispel sem, da prisostvuje sestanku italijanskega kralja z angleškim.

Napulj, 18. aprila. Čim vrže «Viktoria and Albert» mačka, bode takoj z brzozjavno žico spojen z Londonom. Po tem se pripisuje sestanku obeh kraljev mednarodno važnost.

Sofija, 18. aprila. Iz dežele prihajajo prošnje na kneza Ferdinanda, da se odpravi vojna sodišča v mirnih časih in da sodi morilca Petkova civilno sodišče.

Peterburg, 17. aprila. Duma je razpravljala o nujnosti interpelacije glede dogodkov v Rigi, ko je bilo na begu ubitih 7 jetnikov, 17 ranjenih, dočim ostalih 74 smrtna kazen s strani vojnega sodišča. Desničar Sulgin ki je obdolžil socialistične poslance med nepopisnim hruščem, da nosijo bombe v žepu, je bil izključen od ene seje. Nujnost interpelacije je bila odklonjena. — Takisto je zbornica odklonila nujnost interpelacije glede štrajka v Baku. Soglasno pa je sprejela interpelacijo na min. predsednika, zaradi moskovskega generalnega gubernatorja Hoerschelmana, ki je nepostavno razveljavil sodbo vojnega sodišča in dal obtožence na podlagi druge sodbe usmrtiti.

London, 17. aprila. Ruski profesor Martens je objavil v «Times» članek, v katerem kaže na nesposobnost dume za produktivno delo in na potrebo razpustitve.

London, 17. aprila. Iz Peterburga se poroča: V vasi Aravold je prišel okrajni policijski glavar na dan semnja, ko je bilo mnogo ljudstva pijanega. Šel je s stražnikom proti šoli. Raznesel se je glas, da hoče aretirati učitelja. Na tisoče ljudi se je zbralo okoli šole ter so prisilili učitelja, da zapusti poslopje z družino. Med tem so nanegli lesa okrog šole pa so zažgali to. Policijski glavar je skušal zbežati v ženski obleki, katero je bil našel v hiši. Spoznali so ga, pa so ga grozovito natepli in vrgli v ogenj. Stražniku se je v splošnem neredu posrečilo ubežati in naznaniti dogodek. Mnogo ljudi so zaprli. Prebivalstvo je v strahu, da bi se oblast grozno maščevala.

London, 17. aprila. Spodnja zbornica je s 359 proti 128 glasovi sprejela reformo notranje uprave, katero je Campbell Bannermann predložil 20 marca.

Sprejme se takoj
več čevljarjev
za pucanje in cvikanje.

Obenem dobe
tu bivajoči mojstri
popolnoma pripravljeno delo na dom.
Hitzl & Kozina, Breg 20.

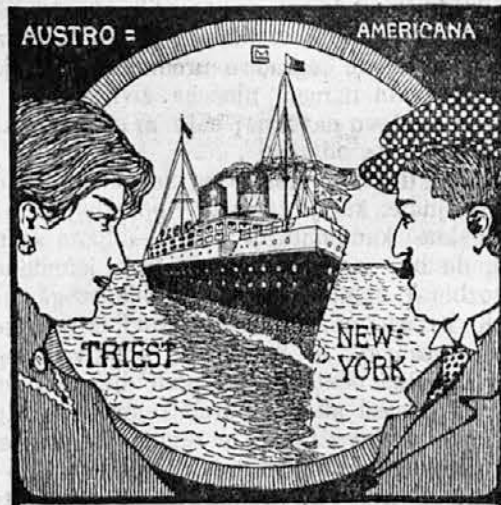
Vsaka ponaredba in ponatisek je kaznivo.
Edino pravi je
Thierryev balzam
le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K.

4 52—19
Thierryevo centifolijno mazilo
proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam itd., 2 lončka K 3-60. Razpošilja se le proti povzetju ali za poslani denar.
Te dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdaj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:
Lekarnar A. Thierry v Pregradi p. Rogoški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

„**Rdeči Prapor**“ izvod po 10 v se dobiva
v Ljubljani v tobakarnah: Blaž, Dunajska cesta; Franzot, drž. kolodvor, Spod. Šiška; Kušer, Sv. Petra cesta; Pichler, Kongresni trg št. 3; Svatek, Glavni trg; Šešark, Šelenburgove ulice; Velkavrh, Sv. Jakoba trg; Kleinstein, Jurčičev trg; Dolenc, Kolodvorske ulice, številka 27; Sušnik, Rimska cesta 24; Ušeničnik, Zidovske ulice 1. — **Kranj:** Karol Florian, knjigarna. — **Jesenice:** Jakob Mesar št. 101. — **Trst:** Lavrenčič, Piazza Caserma; Hreščiček, Campo Belvedere. — **Gorica:** Krebelj Peter, Kapucinske ulice št. 1. — **Reka:** Ricardo Camera, Corso 16.

Putniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo polovati naj se obrnejo
Simon na Šmetelka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Šsakovrstna Pojasnila dajo se brezplačno.

„**RDEČI PRAPOR**“
je najradikalnejše slovensko glasilo, nujno potrebno vsakemu volilcu in vsakomur, ki hoče biti objektivno informiran o do-
mači in splošni politiki.

„**RDEČI PRAPOR**“ je najmodernejši slovenski list, ki ne bi smel manjkati v nobenem bralnem društvu ali čitalnici ter napredni hiši.

Priporočajte „Rdeči Prapor“ povsod!

Kaj hočejo socialni demokrati ali program socialno-demokratske stranke. Dolžnost vsakogar, ki se zanima za politično življenje, je, da se seznanja s težnjami in zahtevami socialne demokracije. Cena brošure, ki obsega tudi narodnostni program avstrijske socialne demokracije 4 v, po pošti 8 v.

Naroča se je pri upravništvu „**RDECEGA PRAPORA**“.

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etike, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, branilne in zadružne knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno. V isti založbi je izšla tudi časa primerna knjižica v **drugi, pomnoženi izdaji**
Novi državnozbornski volilni red.

Tiskarna Iv. Pr. Lampret
Kranj :: Gorenjsko :: Kranj

se priporoča p. n. občinstvu v vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. Ker je bogato založena z modernimi črkami in okraski ter opremljena z najnovejšimi stroji in električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini, in sicer: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etike, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, molitvenike, mrtvaška naznanila, razglednice, branilne in zadružne knjižice, poročna naznanila, vizitke, vstopnice, zavitke, dopisnice, jedilne liste, vignete i. t. d., sploh izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela okusno in ceno. V isti založbi je izšla tudi časa primerna knjižica v **drugi, pomnoženi izdaji**
Novi državnozbornski volilni red.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg
v Ljubljani
Telefon št. 163.
2 52—39
izborno pivo v sodcih in v steklenicah.
Zaloga v Spodnji Šiški.
Telefon št. 187.
Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Bartl.

Telefon št. 163.
Telefon št. 187.
Tiska Iv. Pr. Lampret v Kranju.